

# Sagai Muittalægje

15ad Januar 1908.

No. 2.

»Sagai Muittalægje« boatta guovte gærde juokke manost, las ja 15ad bæive, ja maksa ovta kruvna ja 20 øra jakkodagast — 60 øra jakkebælest. Blaðde matta dinggujuvvut juokke poastarappe bokte. Dieðetusak maksek 5 øra rana.

5ad jakkodak.

## „Dietto læ fabmo.“

I vela læk buok olbmui jierbmai cieggam dat duottavuotta, atte dieðost læ fabmo, atte olmuš satta jirmin barggat dam ja ollo æmbo go okta daiddemættom gievrra su famoidesguim. Æmbo bajasčuvvggitus duom dam aše harrai dakka olbmui gievrran ællemfaggest. Bajasčuvvggitus i læk æra go olmušsokkagodde fuobmašæbme ja dutkam mannam jagge čuðin, ja juokke jage olle olmušsokkagodde bajasčuvvggitussi.

Nuft berre dat læt. Dat læ sivd-nedægje datto ja ulbme. Son adda nigjidi jurdašægje sielo. Damditi berre bardne ollet gukkebuidi go vanhema, ja vanhema berrijek maidai alelassi barggat dam ala. Dat šadda sigjidi rabmen ja gudnen.

Man lakai oažžop mi dalle erinoamačet dieðo ja bajasčuvvggitusa?

Mi vastedep: Erinoamačet skuvlai bokte, ja erinoamačet almugskuvlai bokte, maid juokke manna šadda čada mannat.

Mutto nu uccan læ ain mangasest arvvaðus dam harrai, atte si laga bokte fertijek baggijuvvut saddet mannaidæsek skuvli. Manga vanhema æi ane daggo fuola sin mannaidæsek oudast. Dak ajatallek ja æi šadda vagzet skuvlast dam mærrerduvvum aige, ja æige šadda oappat dam, maid si lifčee oappam ja mai darbašek, go si olles olmučen saddek.

Min mielast orro lossad gullat, go manna, go olles olmuš læ, galgga boattet vaiddalet ja sivatallat vanhemiðes naft: »Dat læ mu vanhemiðes siva, go mon im læk oappam buorebut čallet, lokkat ja rekenastet. Æi dak diktam alo mu skuvla vagzet. Æi

dak adnam daggo ollaset fuola mu oudast.«

Mi læp gullam daggar vaiddalusaid, ja mi arvvedep, moft daggar sanek bavčagattek vanhemiðes vaimoid, erinoamačet, go si ječage maidai fertijek miedetet, atte dat sivatallam læ duotta. Lokke, jos dust læk manak, de fere nuft, atte daggar hirmos sivatallam i gačča du oassai.

Nubbe læ dat, atte manga vanhema æi datoši bigjat ørage oastem varas mannaidæsek daid dingaid, maid si darbašek skuvlast, ja daina lagin mannaidæsek manak. I olmuš fidne maidage bivddonævoitaga, veiko man valljet lifčee guolle. Sæmma lakai skuvlast. I manna oapa nu burist, go æi læk manast dak dingak, maid dat darbaša skuvlast. Min mielast orro, atte mangas adnek mendo divrasen dam 10 øra, maid si galggek bigjat olgus manai skuvlabierggasid oastet; mutto æra aige i geččujuvvu loge øra bællai nu gukka. Nuft læ manga sajest Sami gaskast, ja nuft læ muttom sajin maidai Dačai gaskast.

»Okta jurdašægje« čali oudeb nummarest ja cuigodi atte Samek muttom baikim uccan adnek avvera sikke skuvlast ja oapatægjin. Mi diettep, atte muttom baikim adnek Samek skuvlaid rakisen, mutto æp mi læk nu čalmetæmek, atte mi æp oaine, atte daðebahabut gavdnujek Sami sidak, gæidi »ovta jurdašægje« govvedæbme heivve.

Mi celkiuek dast algost, atte dietto ja bajasčuvvggitus boatta erinoamačet skuvlai bokte. Mutto juokkehaš satta mannaidæsek maidai videdet su dieðos. Dat šadda erinoamačet lokkam bokte. Mutto juokkehaš arvved, atte olmuš dalle fertte læt skuvlamanadedines juo harjanam lokkat, ožžom lokkam halo ja

jiermes adnet. Manaskuvla læ nabbo dalle vuoddo ja alggo buok dittoi ja bajasčuvvggitussi.

Min aigge læ avisai aigge. Dak muittalek buok. Go mi daid lokkap, de čuovvop mi olmušsokkagodde sirdema stuoreb dittoi ja bajasčuvvggitussi. Min aige šadda alo dat olmuš baccet mannaidæsek, gutte i doala avisa. Son i biðe dieðo gilvotallamest.

Damditi læk blaðek min aige mavsolas bajasčuvvggitus gaskaoamek. Mi æp dieðe æra cælkket go dam: Doala blaðid! Ale ane divrasen oudamærka diti dam kr. 1,20, maid »Sagai Muittalægje« maksa jakkodagast.

Mangas lavvijek dagjat: »Æp mi viša doallat »Sagai Muittalægje« dat boatta nu harvet.« Mutto igo dat læk buoreb oažžot muttominge blaðe, vaiko i boaðe nu davja, go i goassege.

Muttom Dačai, gutte ješ i doallam ovtage avisa, celki migjidi muttom, atte Samek æi oažo bære davja blaðe, go boatta dušše juokke guovta vakko gæčest. Mi vastedeimek: »Samek ožžuk blaðid goitge davjebut go don, gutte ik ožžo goassege.« Son javotuvai.

## Bæivašsevnjudæbme.

Dam jage læ golma gærde bæivašsevnjudæbme; mutto æi dak oidnu deika min ædnami.

## »Mauretauia«

læ mailme jottelemus damppa. Dat olle rasta Atlanterave 5 bæivest. Mutto i galga riehta havske læt dam dampast, go dat læ jodost. Dat doargesta nuft, atte i balle lokkat ige čallet.

## Englanda

læ dal alggam oastet granita Norgast.

Vided »Sagai Muittalægje!«

Doala »Sagai Muittalægje!«

## Skuvlasidak.

Min ædnamest gavdnujek daggar skuvlasidak, gosa saddijuvvujek daggar bahagurenes manak, guðek sin baha dabidæseguim raffheduttet æra manaid ja fillijek vel daidge bahas dappai. Daggar skuvlasidaid bahasdoalla statakassa, ja dak maksek manga ðuoðe duhat kruyna. Jurda læ dai skuvlasidai bokte oažžot daid navcates manaid olmučen ja maccat ruoktot værredakke gæinost. Daggar sidain ferte diettalas læt garrasæbbo oappo, ja muttomin ferte garasvuotta adnujuvvut.

Dam çavça boði okta girje olgus, man namma læ »Laga vuolde«. Dam girje læi çallam muttom oapatægje Bjørn Evje Fredrikstad gavpugest. Son læi ovta gaska dast oudal læmaš oapatægjen muttom skuvlasidast

Bjørn muittal dam girjest, man aibas boastot dat læ go skuvlasidaidi çoggujuvvujek olles joavkko manak mietta Norga, ja son arval, atte dam sagjai go dak galgaše šaddat olmučen, de šaddek dak vela bahabak; dastgo dak oppek bahadabid guðek guiminæsek, nuft atte maņemusta i læk mikkege lagaš bahadabid sigjidi amas. Maidai govveda son rangastæme skuvlasidain issoras lakai.

Dam girje birra çallujuvvu ja sardnujuvvu dal ollo min ædnamest. Girkkodepartemange læ dal dutka-goattam dam aše, ja dat boatta gal maidai stuoradigge ouddi.

Jos dat muttom muddoige læ duotta, maid oapatægje Bjørn çalla skuvlasidai birra, de dat læ vaiddalanntatte, go mi nuft aibas boastot læp viggam dai navcates manai dabi buoredet ja sin gagjot.

Maidai Sameædnamestge læk vuolgatuvvum muttom manak oarjas skuvlasidaidi.

### Muttom oktasas orro ovta ucca sulločest Gaskamærast.

Gaskamærast Turkalaš rika lakka læ okta ucca sulloš, gost orro duše okta olmuš — okta skipa kaptæina. Dam olbma skipa læi guovte gærde duššam favllebællai dam sulloča, ja maņeb gærde massi son akas ja manas. Dam jakost, atte dat læi l̄bmel datto, atte son galgai orrot dam sullost, rakadi son aldsesis viste dok-

ko ja læ dal juo manga jage orrom okto ješ dam sullost. Skipak, mak borjastek mæddel, buktek sudnji borramuša, ja vel stuoremus dampakge rottijik plævga, go jottet okto-orro mædda.

### Gudrun gavdnum.

Dat ucca likaš, mi nuftgo mi oudeb nummarest muittalæimek gavdnujuvvui, læ Gudrun lika. I gavdnum baljo ærago davtek; mutto vanhemoovtos dovdaiga, atte dak bivtasbittak, mak gavdnujegje, gulle Gudruni.

Nuftgo mi muittalæimek dast gæsege, de loppedi konsul Andersen Horten gavpugest 1000 kruvna dasa, gutte gavdna Gudrun. Dai rudai oažžoba dal dat guokta olbma, gæk gavnaiga lika.

Dat dapatus çajeta, atte dat »dieties« bardne John Fløttum maidai satta boasiot oaidnet. Nuftgo min lokkek muittak, de »oini« John Fløttum, atte Gudrun læi ovta bakte-roggest golggolažai gaskast.

### Komfirmašona.

Maidai doluš-kristalaš girkestge adnujuvvui komfirmašona, man bokte gasta »nannijuvvui«. Go manna læi 7 jakkasaš, de vuiddujuvvui dat bismast, ja son bijai giedaides dam ala. Dat doaimatus gočçujuvvui komfirmašonan ja læi okta sakramenta.

Maņnel heittujuvvui dat; mutto dam 16ad jakkeçuoðest sisabuktui fast komfirmašona muttom tuiskalaš særvvegoddidi, ja 13ad januar 1736 boði dat doaimatus adnui Norgi ja Danmarkoi, ja dam rajest læ mist læmaš komfirmašona. Komfirmašona akke læ 14 jage; mutto girkkodepartemange satta addet love, atte mærrajottebarnek, guðek galggek jottat gukkeb matkai, komfirmerijuvvujek, go si læk dævddam bæljælanub logad jage. Pappa satta biettalet komfirmerit mana, jos son gavdna, atte manast læ mendo uccan kristalašvuoda dietto daihe læk fastes dabek. Vanhemak sattek vaiddalet bismi, jos pappa sin mielast læ bære garas, jos bisma mieðeta vaiddalussi, de satta son bigjat æra papa komfirmerit mana.

I satte komfirmerijuvvut oktage, gutte i læk gastašuvvum dam golm-oktalaš l̄bmel nammi.

Gutte komfirmerijuvvum i læk,

son i bæsa altari. Daddeke addujuvvu altar sakramenta muttomin jabmensængast vela olbmuidige, guðek æi læk komfirmerijuvvum!

Ouddalaš aige æi vihaduvvum girkest daggar olbmuk, guðek æi læm komfirmerijuvvum. Dat mærradus læ dal eritheittujuvvum gonagaslaš resolušona bokte (24. mars 1903). Dal bessek naittalet girkest, vaiko æi læk komfirmerijuvvum.

Mi læp dast oanekažat muittalam komfirmašona birra. Daina maņmus jagin læ davja arvvaluvvum, atte komfirmašona aibas erit heittujuvvu. Muttomak fast sittek, atte komfirmašon doaimatus æratuvvu.

### Æmbo soatteskipak.

Amerika galgga rakadattet soatteskipaid 75 miljon dollar oudast.

### I æmbo sat Brama livselixira!

Lakadapartemange læ olgusadam dam gielama, atte 1as januar rajest 1908 i sat æmbo galga læt loppe vuovddet Brama livselixira.

Dat Brama livselixira læ gukkeb aigid adnum dalkasen, ja manga olbmu læk olguslokkam arvad ruðaid dam oudast; mutto doaktari oaivel mielde i galga læt dam »dalkasest« mikkege avkid, ja dat mast dat rakaduvvu, i mavse galle øra.

### Diakon Bertran Nilsen

læ dal oappaladdamen Guovddagæino. Son jota Darolaš-Sami miššon balvvalusast.

### Goakgiedde dikšosidast

læ dal okta Same akko, gi læ 96 jage boares.

### Lægo dust nævrre?

Muttom Sabmelažak legje satašæmen mnttom skuvlaolbma, gi i gullam Same. Si laddijegje gaddai matke alde ja skuvlaolbma bigje dal bajas viekkat ravkkat bæsse. vai dola ožžuk. Skuvlaolmai jerra sattolažain: »Moft mom dal galgam dagjat go bæsse bivdam?«

»Daja: Lægo dust nævrre?«

Skuvlaolmai jurdaši: næver — nævre — gal dat gul læ riehta. Son manai bajas goattai. Dušše okta boares akko læi sidast. de jærrala son: »Lægo dust nævrre?« Akka gæççagoði; mutto duot fal gærdoti: »Lægo dust nævrre?«

De bakkodasti akka maņemusta: »Æm moai gal daide addetaddat.

Go skuvlaolmai vadnasi boði ja muittali færanes, de boagostegje dak hilbbes sattolažak. Skuvlaolmai i arvvedam. manne dak boagostegje.

**Brævva Kvalsundast.**

Dabe læ dam čavča læmaš buorre salledbivddo firmiguim, nuft atte olbmui læ valljet borramsalled, ja muttom oasse adnu maidai omidi.

Væikkebarggo i læk læmaš dasedet. Repvuonast orosti væikkebarggo dast ouddal juovlai; mutto dal galggek fast algget bargatet.

Naivuonast i læk læmaš barggo dam rajest, go dat Naivuona væikke-særvve manai konkursa. Dal læ muttom engelas ruttasærvve, mi galgga algget dobbe bargatet. Dat scemma særvve algga maidai bargatet Boršast. Oaidnep dal, moft manna.

Y.

**Odđa duodarstoppo.**

Raðdetus arvval, atte odđa duodarstoppo rakaduvvu gaskal Garašjoga ja Skoganvare dam Igjajavre duodarsto-bo sagjai, mi i læk riehta vuokkaset gæino alde.

**Engelas gonagas**

boatta dam dalve oappaladdat Kristiania.

**Čale čielggaset!**

Dast muttom aige gæčest oazoi-mek mi ovta bræva, man ala muttom poastarappe læi čalestam poastasaje »Kvalsund.« Namma konvuluta alde læi nu sægas, atte poastarappe dam baikest, gost bræva læi bigjum posti, læi boastot gaddam, atte »S. M.« re-daktøri dat galgai.

Mi logaimek dam bræva. Dat oanekaš bræva læi okta irgastaddam-bræva, maid muttom olmuš læi čallam ustebasas. Mi lifčimek dattom saddet bræva čallai; mutto bræva čalle i læm čallam æra nama vuollai go daid sanid: »Sæmma verde, gi ouddalge.« Mi æp dieđe, gi verdid dat læi. Dam-diti: Čale čielggaset! vai bræva boat-ta dokko, gosa dat galgga.

**Ruotarika odđa gonagas,**

Gustaf, læ diedetam, atte i son aigo kruvneduvvut gonagassan. Muttom Ruotarika blađek likojek dam gonagas arvvalussi. Kruvnedæbme i adnujuv-vu min aige maysolažžan, čallek dak, ja ige Ruotarika vuodđo-lakage gaib-bed dam.

**•Gæk adne vuocen savetid Norgast?**

Mi čalimek moadde jage dast ouddal min blađai, atte boares histor-jai mielde legje Sabmelažak dabe Nor-

gast dat vuostas olmuščærdda, gæk adne savetid, čuigge ja čierastadde.

Dal oaidnep mi, atte Dačak lok-kek čierastadama ječasek našonai gu-lolažžan.

Dača blađde »Ugens Nyt« čalla nuft čierastallam birra: »Vor nation-ale sport (skisporten) er forlængst ble-ven international.«

**Aiggo saddet telegrama Mars'ai.**

Dat naste, maid nastedutkek mælgad visudet loek dutkam, læ Mars. Nuftgo mi blađest ouddal juo læ mui-taluvvum, de læ Mars min ædnam lakasaš, ja mangas gaddek, atte dob-be gavnudjek assek, sivdnadusak.

Dal aiggo okta Amerikanalaš, Nicola Tesla, gæččaleet saddet strænga-kættes teledramma Marsa assedi. Son læ ožžom Niagara elektrisitetaservid vækken, nuft atte son oazžo nu ollo elektrisiteta, go son darbaš, go galgga saddet telegrama Marsai.

Marsa læ boaraseb go min æd-nam, ja Tesla jakka, atte Marsa assek aigga juo læk fuobmašam strængakæt-tes telegrafa, ja atte dak ovta daihe nubbe lakai vastedek telegrammi.

Ædnag oapavaš olbmak ja pro-fessorak Amerikast jakkek dam sæm-ma go Tesla.

Dal oaidnep, moft dat dal manna.

**Gærjedægje sardne.**

Olles joavko hærra olbmak legje doalamen hæjaid ovta fina hotelast muttom ækked. Si sikke jugadegje ja spela kortaiguim. De bodi sisa okta gærjedægje, hœjos biktasak bag-jelest ja čalmin čacek galggek.

Okta hærrain, gutte aigoi su ad-net bogustakkan, falali gærjedægjai ovta glasa ja hasteli su doalat skoala-sarne.

Gærjedægje valdi glasa, gæčasti basteles čalmiguim hærrai ala ja algi naft:

»Mu hærras-olbmak! Go mon gæčam din ala ja dasto fast ješječam ala, de orro mu mielast dego mon oainam ješječam din agest. Mon suo-patus olmus, legjim din agest lika goarggad ja činaset go di dal. Mu muotto, mi dal læ billašuvvam, læi ovta gærde lika čabbes go din. Dalle dokkijim monge olmajen olmai sær-vest. Must læi hui čabba sida, buorre sisaboatto, hui čabba akka, ja mon

— mon hævatim dam lieggos nissona dam garroduvvum jukkamuš littai. Must legje manak, gidđa hærvvarasi lakkasažžak, sivvojek ja rakislažžak ja mon oidnim sin goldnamen ja jab-memen ovta jugiš ače sivast. Must læi likkolaš sida, gost rakisvuoda čuovgga buli šælgadet; mutto mon oid-nim dam jaddamen garimjukkamušai diti. Must læi ællem ulbme, allaga-sast dego iđedestguovsonaste; mutto man hævatim juokke buttes jurddaga ja aibaša gudnetes ja buttesmættom ællem. Mon havkadim oabmedov-dom jiena, nuft atte dat i šat æmbo vaivedam muo, ja odne læm mon ak-kataga, manaitaga, okta gærjedægje sidataga, okta olmušlaš sivdnadus, gæst buok gudnalaš aibašak læk hav-kam, sikke rubmašest ja sielost. Mon gulam dal min særve olguščuldujuv-vumidi, ja mu ællem læ dego gukkes sevdniis igja. Buok, mi must ovta have læ læmaš, læ havkam jugišvu-oda savvoni.«

**Goccai likaviesost.**

Dast duolle dolvvujuvvui okta olmai Dresden gavpugest Tuisklandast St. Pauli girkogarde likavisui. Mut-tom doktor læi duodaštam, atte olmai læi jabmam. Gisto bigjui æra gisto balddi ja lokke valddujuvvui erit. Dasto dapujuvvui viesso. Mutto ol-mai gocai ikko likaviesost. Son doai-voi ješ, atte son læi vællamen sænga-stes, ja geiggi giedas akkasis. Mutto su gietta guoskai muttom lika galbma muttui. Son hælketi ja fuobmai, gost dal læi. Son rattagodi garraset, das-sačigo olbmuk gulle su. Baloin bođi okta olmai maņemusta sisa, ja dasa muittali son færanes.

Olmai dolvvujuvvui gavpug buoc-cevisui, gost son bæive maņel jami.

**Sorbmiægje dubmijuvvui ašetæbmen**

Muttom perserlaš, gutte læi sorb-mim akas, dubmijuvvui ašetæbmen muttom duomostuolost Moskvast Ruo-šaædnamest. Son læi muhamedanalaš ja muittali duomostuolo oudast, atte su akka læi rikkom korane bakkomid, go læi jukkam garimjukkamušaid. (»Koranen« læ muhamedanalažai bi-bal ja lakagirje) Æreb dam læi son fuobmašam, atte su akka i læm os-kaldas. Akka læi dasto vurdnom, at-te i son šat galga jukkat garimjukka-mušaid ja ige læt oskadasmættom.

Mutto go akka i doallam vales (loppadusas), de goddi olmai su. — Koranen adda muhamedanalažzi love ja vuoiggadvuoda goddet værre-valle-dakke 24 dimo gæcest. — Duobmostuollo dubmi su ašetæbmen, dannego dat gavnai, atte olmai lœi dakkam su religiona (osko-oapo) bakkom mielde.

#### Indianerlažak lassanek.

Dat gaddo, atte Indianerlažak Davve-Amerikast læ nokkamen, i doala dæivaid. Dam sagjai læk si lassanam.

#### Bivtasgoarro Hansen

læ oddasest valljijuvvum ordføreren Hammerfest gavpugest.

#### Nægge.

Ruošædnam stuoradigge, duma, læ bevilggim 50 miljon rubel væketam varas daid olbmuid Ruošædnamest, guđek gillajek nælggehæde.

#### Hæjos aigek Amerikast

Amerikast læ dal hæjos aigek. Mangas gilddek dal olbmuid dokko sirddet. Dušše New-York gavpugest vazgek 150000 olbmui bargakætta. Sist i læk borranuš, ige viesso-suogje.

#### Sven Foyen.

Ænas olbmuk Sameædnamest læk gal gullam Sven Foyen birra, dat olmai, gutte falesbivddemin riggoi nuft, atte son manemusta læi bodnetes rigges miljonæra, ælededines Norga riggasæmus olmai. Dat rigges olmai jodi muttomin dego æra fiskar, ja ige son læm argge bargost.

Muttomin bođi okta olmai damppi, vilgges ullobivtas bagjelest. Daddeke garsai dat »simpeles« ællem olmai vuostas plassi dampast. Kapteina i likom dasa. Son manai, valdi olbma gitti ja gođoi su mannat olgus. Dat ællem olmai manai dallanaga olgus; mutto go son galgai dampast gaddai vuolgget, de manai son kaptæina lusa ja lattesti: »Daggar skipa go dat sattam monge hakkat, ja daggar olbma go don sattam monge balkkatet.« »Gi læk don dalle?« jær-rali kaptæina imaštallamin. »Mon læm Sven Foyen,« vastedi almai, ja guođdeli dam hæpanam kaptæina dasa.

#### Doalledi!

Jos dist ovtastge vaillo nummar, daihe blađde orosta, de ællek dalanaga dam birra »Sagai Muittalægje« ekspedišoni Sigerfjord de dat dakkaviđe divvujuvvu.

### Barbma-loddek.

Imaštalatatte læ barbmaloddi ællem ja vagjolæbme. Dabe davvemillem læk si algost oaidnam bæive æuovggas. Dabe læ sin mannavuodasida. Dak barbmaloddek, maid mi dabe Sameædnamest burist dovddak, læk: giekkka, æuodnja ja manga smavveb lodde. Juokke gæse bottek dak min guossai ja illodattek min daid æuvvggis gæsebelvid ja ijaid. Mutto go vuovdek guvgodek ja lastak gaččagottek, de lupek dak migjidi »bace dærvan« ja jottajek fast lieggaednamidi. Mutto dabe guddek si, ja go čakča boatta, de læk čivgak dam mađe stuorak juo, atte si sattek æuovvoret vanhemidesek Lulle-ædnamidi.

Dobbe lieggaednamin, Afrikast, golatek si dalve ja giđdag bottek si fast min lusa, dabeges gæse golatet. Sin matke læ gukke, manga æuode mila, ja dam gukkes matke alde sist i læk oktage oapestægje, i oktage ærebgo Ibmel. Dal læk barbmaloddek gukken lullen; mutto boatte gæse bottek si fast deika, ja dat sæmma lodde, mi mannam gæse vicardi ja civkaši du glasa olgobelde, du vieso guorain, dat sæmma lodde boatta fast boatte gæse du sidi, jos læ hægast. Igo dat læk imaš? Ja igo dat læk havske jurdašet ja vuorddet daid dolgegusid min sidaidi?

(Lasetuvvu.)

### Parafina-agjagak

#### Davve-Ruošarikast.

Gukka juo læk olbmuk diettam, atte parafina-agjagak gavdnujek davven Nuortta-Ruošædnamest Uctadædno gaddest. Mutto dat sagje læ nu doar'sbælde ja dasto i læk dađe visu-but agjagak dutkujuvvum. Damditi læk dak agjagak dam ragjai bargakætta ja duotakætta.

Dal orro čajetæmen, atte dat riggodak, maid dak agjagak sistesdollek, galgga valddut bajas. Guokta raige læ bodnujuvvum, okta 25 sala čiegnal, ja nubbe 30 sala. Ja valljet læ dobba parafina. Nubbe raigest satta boattet arvo mielde guokta tona parafina jandur vuollai.

Ruoša oavvamuzak læk arvvalæmen rakadattet balgga ja telegrafa dokko.

Maidai Madda-Ruošarikast gavdnujek parafina-agjagak. Mutto ollo parafina boatta Amerikast. Parafina

i diettalas sate adnujuvvut dallanaga, go valddujuvvu bajas agjagest. Dat fertte vuost raidnejuvvut ja čilggijuvvut.

### Dollaruosso-varek (vulkanak.)

Ædnam alde gavdnujek daggar varek, mak čolluk geđgid ja čacclievde. Daggar varek goččujuvvujek vulkanen, ja daina manna raigge čiegnallassi ædnam sisa. Dak čolluk čacclievde, lava, geđgid ja gædgegunaid. Čacclievde čoasko ja šadda balvvan. Damditi læ daggar varre-gæcest davja sukkis balvva. Lava læ muttom lagaš gædge, mi acagasta ja golgga degomalle varre-ærte mielde vuolas, go olgusčollnujuvvu. Dat stargga ja galbmo. Čacclievde, mi stuora famoin šuvva olgus raige čađa, balkko stuoreb ja smaveb geđgid gukkas aibmoi.

Daggar gædgid, maid vulkana olgusčollo, læk gal vissasi ædnas olbmuk oaidnam. Dak goččujuvvujek bignalgædgen, čappes daihe ruškes ivdnai, ja dak govdduk čaccest. Daina læ ollo smavva raigek ja læk hui gæppasak. Sameædnam mæragadin gavdnujek ollo daggar gædgek. Dak læk rievddam deika Islandast, gost læ vulkana.

Europast gavdnujek vulkanek Islandast ja Italiast. Ænas vulkanek læk gukkeb aigid jaska; dušše duolle dalle dak čolluk. Go vulkana čollugoatta, de læ maidai ædnamdoargastus vulkana birrasin.

Vulkanek dakkek muttomin stuorra vahaga. Nuft duššai Italiast dam jage 79 Kristus riegadæme maņnel Pompeji gavpug aibas guovte bæivest gædgegunaivuołlai, maid muttom vulkana dalle dobbe olgus čolloi. Manga duhat olbmui dušše.

Dat i læk buorre diettet, mi læš aššen dasa, atte dak varek čollogottek. Dušše dam mi arvvedep, atte ædnam siste læ hirmos bakas, go gođgek læk sirddam.

Læ vela nubbe dingga, mast mi maidai arvvedep, atte ædnam siste læ hui bakas. Muttom ædnamin gavdnujek agjagak, maina læ duolddečacce. Daggar agjagak gavdnujek maidai Islandast.

**Doala »Sagai Muittalægje« viššalet ja ožud æraidge doallat dam!**

Redaktøra: A. Larsen.

Prenteduvvum „Nuorttanaste“ prentemrakkanusast. Sigerfjorast.